

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра менеджменту та адміністрування

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Менеджмент

Силабус освітнього компонента «УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА» підготовки бакалавра, галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 073 Менеджмент, за освітньо-професійною програмою Менеджмент

Розробник: Буняк Н.М., доцент кафедри менеджменту та адміністрування, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено

Гарант ОПІ Менеджмент

Ірина ВОЛИНЕЦЬ

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування
протокол № 8 від 11 січня 2023 р.

Завідувач кафедри

Лариса ЧЕРЧИК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування, 073 Менеджмент, Менеджмент організацій, перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>6</u> -ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції <u>34</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>34</u> год.
		Самостійна робота <u>44</u> год.
Мова навчання		Консультації <u>8</u> год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	
		Українська

II. Інформація про викладача

ППП Буняк Надія Михайлівна

Науковий ступінь кандидат економічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри менеджменту та адміністрування

Контактна інформація:

Телефон +38(066)7892806

Електронна пошта: Buniak.Nadiya@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній компонент «Управління економічною безпекою підприємства» передбачає формування фахових компетенцій у сфері управління економічною безпекою підприємства шляхом застосування сучасних методів і прийомів, використання інформаційних технологій, найкращого практичного досвіду. Особлива увага приділяється здобуттю практичних навиків ідентифікації загроз економічній безпеці підприємства та розробки інструментарію управління щодо їх попередження та нейтралізації.

2. Пререквізити і постреквізити освітнього компонента

Пререквізити: освітні компоненти: «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Соціальний менеджмент», «Аналіз господарської діяльності».

Постреквізити: освітні компоненти: «Ризик-менеджмент», бізнес-тренінг «Стратегічний аналіз», написання курсової роботи з функціональних областей організації.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – формування загальних та спеціальних компетентностей щодо використання теоретико-методичного апарату та

інструментарію управління економічною безпекою підприємства в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Основними завданнями освітнього компонента є:

- набуття теоретичних знань з управління економічною безпекою підприємства;

- опанування методичним інструментарієм виявлення загроз економічній безпеці підприємства та оцінки її рівня;

- оволодіння навичками розроблення інструментарію управління економічною безпекою підприємства із використанням сучасних технологій безпекоорієнтованого управління.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.

СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

Результати навчання:

ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

5. Структура освітнього компонента

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бал
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні аспекти управління економічною безпекою підприємства						
Тема 1. Сутність економічної безпеки підприємства	8	2	2	3	1	ФО, РС, Т / 6
Тема 2. Загрози економічній безпеці та система захисту підприємства	7	2	2	3		БО, РС, Т / 7
Тема 3. Інформаційно-аналітичне середовище економічної безпеки підприємства	8	2	2	4		БО, РС, Т / 6
Тема 4. Структура та індикатори економічної безпеки підприємства	13	4	4	4	1	ФО, ПЗ, Т / 12
Тема 5. Підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства	9	2	2	4	1	ФО, ПЗ, Т / 7
Тема 6. Методи оцінки рівня економічної безпеки підприємства	13	4	4	4	1	БО, ПЗ, Т / 12
Разом за модулем 1	58	16	16	22	4	50
Змістовий модуль 2. Прикладні інструменти управління економічною безпекою підприємства						
Тема 7. Система забезпечення економічної безпеки підприємства	12	4	4	3	1	ФО, РС, Т / 11
Тема 8. Процес управління економічною безпекою підприємства	8	2	2	3	1	БО, РС, Т / 6
Тема 9. Організація управління економічною безпекою підприємства	8	2	2	4		ФО, ПЗ, Т / 6
Тема 10. Управління функціональними складовими економічної безпеки підприємства	13	4	4	4	1	БО, ПЗ, Т / 11
Тема 11. Недобросовісна конкуренція і захист комерційної таємниці	13	4	4	4	1	ФО, РС, Т / 10
Тема 12. Ділова (корпоративна розвідка)	8	2	2	4		БО, РС, Т / 6
Разом за модулем 2	62	18	18	22	4	50
Всього годин / Балів	120	34	34	44	8	100

Форма контролю*: бліц-опитування (БО), фронтальне опитування (ФО), тести (Т), розгляд ситуаційних завдань (РС), виконання практичних завдань (ПЗ).

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота з освітнього компонента «Управління економічною безпекою підприємств» передбачає:

- підготовку до аудиторних (практичних) занять – опрацювання лекційного матеріалу та самостійне опрацювання окремих тем (питань) освітнього компонента;

- розв'язання ситуаційних, практичних та тестових завдань;

- підготовку до усіх видів контролю.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. У разі відсутності через хворобу необхідно надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка. Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в ВНУ імені Лесі Українки шляхом валідації (https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_%20vyznannia_rezultatuv_navchannia_formalnoi.pdf).

Визнання можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам) тощо, які передбачені силабусом освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передуює семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

Загалом оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо академічної доброчесності: виконані завдання здобувачем освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, не оцінюються (0 балів). У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика виставлення балів: оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом. Максимальну кількість балів (100) можна набрати упродовж семестру за результатами виконання усіх видів робіт, які передбачені силабусом. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; не допускаються пропуски та запізнення на заняття; заборонено використання мобільного телефону, планшета чи інших мобільних пристроїв під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Порядок організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf)

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Дідика. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

2. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посіб. / Г. В. Соломіна. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234с.

3. Іванова Н. С. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н. С. Іванова. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 139 с.

4. Небава М. І., Міронова Ю. В. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2017. 73 с.

5. Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник / З. Б. Живко, О.В. Черевко, Н.В. Зачосова,

М. О. Живко, О.Б. Баворовська, В.О. Занора; за ред. З.Б. Живко. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.

6. Отенко І. П. Економічна безпека підприємств в умовах глобальної трансформації [Електронний ресурс] : монографія / І. П. Отенко, І. А. Булкіна. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 253 с.

7. Ярмак О. В. Економічна безпека підприємства : навч.-метод. посіб. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 92 с.

Додаткова

1. Алькема В. Г., Літвін Н. М., Кириченко О. С. Економічна безпека інноваційного підприємства: навч. посіб. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2015. 320 с.

2. Бенько М. М. Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства: підручник. Київ : В-во Ліра-К, 2021. 560 с.

3. Денисенко М. П., Третяк Є. В. Механізм забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання. *Економіка та держава*. 2018. № 12. С. 59–63.

4. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг. ред. А. М. Дідика. Львів : НУ «Львівська політехніка», ТЗОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с.

5. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. 180 с.

6. Ілляшенко С. М. Управління знаннями в контексті забезпечення економічної безпеки підприємства. *Бізнес інформ*. 2019. № 6. С. 258-265.

7. Механізми забезпечення соціоекологічної економічної безпеки підприємств: колективна монографія / Л.М. Черчик, Н.В. Коленда та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л.М. Черчик. Луцьк: Терен, 2019. 300 с.

Інтернет-ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

5. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.